

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN NOVEMBER 2017

DRAMATIESE KUNSTE

Tyd: 3 uur 150 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 6 bladsye. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.

2. Die vraestel is in twee afdelings verdeel. Jy moet **ALBEI** afdelings beantwoord:

AFDELING A: DRAMAS EN OPVOERING IN KONTEKS

Vraag 1: The Caucasian Chalk Circle - Bertolt Brecht

Vraag 2: Athol Fugard

AFDELING B: OPSTEL

Vraag 3

3. Nommer jou antwoorde PRESIES soos die vrae in die vraestel genommer is.

- 4. Die puntetoekenning per vraag is 'n riglyn vir die hoeveelheid detail en nougesetheid wat in die antwoord verlang word.
- 5. Onafhanklike, kreatiewe denke en die toepassing van kennis sal tot jou voordeel wees.
- 6. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en netjies te werk.

IEB Copyright © 2017 BLAAI ASSEBLIEF OM

AFDELING A DRAMAS EN OPVOERING IN KONTEKS

VRAAG 1 THE CAUCASIAN CHALK CIRCLE – BERTOLT BRECHT

1.1 HISTORIFIKASIE, VERFREMDUNG/VERVREEMDING EN ENSCENERING

- 1.1.1 Definieer die terme 'historifikasie' en 'verfremdung/vervreemding' wat twee van die kerntegnieke is wat deur Brecht in sy Epiese Teater gebruik word.
- (4)
- 1.1.2 Verduidelik Brecht se redes vir die gebruik van hierdie twee tegnieke wanneer hy sy dramas skryf en regisseer.
- (6)
- 1.1.3 Verduidelik hoe historifikasie sigbaar gemaak word in **The Caucasian Chalk Circle** in beide die Proloog en die Gelykenis van die Krytsirkel.
- (4)
- 1.1.4 Beskou die beeld hieronder wat 'n stelontwerp vir 'n produksie van *The Caucasian Chalk Circle* is:

[Bron: http://garycbenson.blogspot.co.za/2012/04/caucasian-chalk-circle-scene-and.html]

- (a) Identifiseer en noem TWEE maniere waarop verfremdung/ vervreemding in hierdie stelontwerp bewerkstellig word. (2)
- (b) Verduidelik goed waarom die TWEE maniere wat jy in (a) hierbo geïdentifiseer het verfremdung/vervreemding skep. (4)

1.1.5 Verbeel jou jy regisseer 'n produksie van *The Caucasian Chalk Circle*.

(a) Jy wil in jou produksie van veelvuldige vlakke gebruik maak om die gehoor te help om karakterdinamiek en -status (die magsverhoudings tussen karakters) te verstaan.

Kies EEN voorbeeld in die vorm van 'n spesifieke oomblik uit **The Caucasian Chalk Circle** en verduidelik hoe jy hierdie oomblik sal regisseer deur veelvuldige vlakke te gebruik om karakterdinamiek en -status te weerspieël.

(6)

(b) Musiek speel 'n belangrike rol om verfremdung/vervreemding te skep. In die lig hiervan vergader jy met die musiekdirekteur om die tipes musiek wat jy graag in jou produksie wil gebruik, te bespreek.

Verduidelik wat jy vir jou musiekdirekteur sal sê oor die volgende:

- Die rol van musiek in The Caucasian Chalk Circle.
- Die tipes musiek wat jy graag wil gebruik en waarom.

Verskaf spesifieke voorbeelde uit *The Caucasian Chalk Circle* om jou verduidelikings van bogenoemde te ondersteun. (10)

1.2 **INTERPRETASIE**

Beskou die volgende stelling:

Azdak word deur Brecht gebruik om die verhouding tussen geregtigheid en die reg in *The Caucasian Chalk Circle* te ondersoek.

1.2.1 Verduidelik kortliks jou begrip van hoe Brecht Azdak gebruik om hierdie verhouding te ondersoek.

(4)

1.2.2 Verbeel jou jy speel die karakter van Azdak.

Bespreek in 'n opstel van 300 woorde (ongeveer 1 bladsy) hoe jy die Brecht-speelstyl sal gebruik om die gehoor se begrip van Azdak en sy funksie in *The Caucasian Chalk Circle* te versterk.

Ondersteun jou bespreking met spesifieke verduidelikings en relevante voorbeelde uit die drama.

(15)

[55]

IEB Copyright © 2017 BLAAI ASSEBLIEF OM

VRAAG 2 ATHOL FUGARD

In hierdie vraag moet jy na EEN van die volgende dramas verwys:

- People are Living There
- Hello and Goodbye
- The Road to Mecca
- Victory

2.1 STRUKTUUR EN STYL

Beskou die volgende stelling:

'n Drama se struktuur is fundamenteel (noodsaaklik) vir die betekenis daarvan.

- 2.1.1 Definieer die struktuur van die Fugard-drama wat jy bestudeer het. (2)
- 2.1.2 Verduidelik hoe die struktuur wat jy in Vraag 2.1.1 gedefinieer het die styl van die Fugard-drama wat jy bestudeer het, weerspieël in terme van die volgende:
 - Tyd
 - Dramatiese handeling

Verskaf spesifieke voorbeelde om jou verduideliking te ondersteun. (8)

2.1.3 Een van die duidelike kenmerke van Fugard se struktuur is dat sy dramas oop is (hulle eindig nie met 'n definitiewe oplossing nie).

Beantwoord die volgende:

- Beskryf spesifiek die slotoomblikke van die Fugard-drama wat jy bestudeer het.
- Verduidelik waarom hierdie slotoomblikke 'n oop einde skep.
- Verduidelik jou begrip van waarom Fugard jou gekose drama op hierdie manier eindig. (12)

2.2 **INTERPRETASIE**

Beskou die volgende:

Konflik in 'n drama kan óf INTERN (in die sin dat 'n karakter 'n gevoel ervaar van emosioneel verskeur wees tussen keuses) óf EKSTERN (in die sin dat 'n buitekrag in die vorm van 'n ander karakter of 'n situasie hierdie konflik skep) wees.

Kies EEN oomblik uit die Fugard-drama wat jy bestudeer het wat óf interne óf eksterne konflik in terme van die verduideliking hierbo weerspieël.

2.2.1 Beskryf jou gekose oomblik duidelik en akkuraat, en verduidelik watter tipe konflik dit weerspieël en waarom.

2.2.2 Verbeel jou jy regisseer die oomblik wat jy in Vraag 2.2.1 beskryf het.

Verduidelik hoe jy hierdie oomblik sal regisseer om die konflik duidelik te maak.

Verduidelik jou regisseerstrategieë goed en bespreek waarom jy glo dat dit die konflik van jou gekose oomblik duidelik sal maak. (12)

2.3 FUGARD SE VROUE

Beskou die volgende:

My ma was my ikoon (verteenwoordiging) van sterk vroue.

- Athol Fugard -

Fugard het dikwels vol liefde van sy ma gepraat.

Hy het haar beskou as 'n veerkragtige (geestelik sterk) vrou en haar invloed op sy skryfwerk en veral sy uitbeelding van die vroue in sy dramas erken.

Bespreek in 'n opstel van 300 woorde (ongeveer 1 bladsy) of jy van mening is dat die Fugard-drama wat jy bestudeer het vroue as veerkragtig aanbied of nie.

Regverdig jou mening met duidelike redes en voorbeelde.

(15) **[55]**

110 punte

IEB Copyright © 2017 BLAAI ASSEBLIEF OM

AFDELING B OPSTEL

VRAAG 3

Hierdie afdeling ondersoek TWEE van die volgende voorgeskrewe tekste:

• The Caucasian Chalk Circle - Bertolt Brecht

EN

EEN van die Athol Fugard-tekste hieronder:

- People are Living There; OF
- Hello and Goodbye; OF
- The Road to Mecca; OF
- Victory

'n Drama se relevansie lê in die vermoë daarvan om die lede van die gehoor te verbind met kwessies en idees wat hulle as belangrik in hul eie lewe, hul onmiddellike gemeenskappe, hul land en die wêreld erken.

Gebruik die stelling hierbo as riglyn en bespreek in 'n opstel van 2–3 bladsye (ongeveer 650 woorde) in watter mate die twee dramas wat jy bestudeer het vir jou relevant is.

Gebruik die volgende terreine om jou bespreking te rig:

- Dramaturge se bedoelings
- Temas
- Karakters

Ondersteun jou bespreking volledig met goeie, toegespitste verduidelikings en relevante voorbeelde uit elke drama.

[10 punte: struktuur van opstel + 30 punte: inhoud van opstel]

40 punte

Totaal: 150 punte